

Naročnina mesečno 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redakcija, Administracija: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

SLOVENEK

Vojno poročilo št. 698 Živahno delovanje patrol v Cirenajki

Bombe na Tobruk in Malto Zmagovit uspeh ogledniškega letala

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Na cirenajškem bojišču živahno delovanje naših izvidniških patrol, ki jih ovirajo strašni viharji.

Naša letala so uspešno napadla pristanišče v Tobruku ter obstreljevala vzhodno od trdnjave zbirališča sovražnih avtomobilov.

Nemška lovka letala so sestreljena »Curtiss«. Močne italijanske in nemške letalske skupine so ponovno bombardirale Malto, kjer so bila povzročena vidna razaranja.

Neko ogledno letalo Kraljeve mornarice, ki je spremljalo neki konvoj v srednjem Sredozemlju, je zmagovito odbilo napad treh »Bristol-Blenheimov«, od katerih je enega težko zadelo. Naše letalo, ki je bilo poškodovano v boju, se je s tremi ranjenci vrnilo v oporišče.

Brezupen položaj v Birmi

Japonci zasedajo Lashio in se bližajo birmanski cesti — Novi napadi na Corregidor

Bangkok, 30. aprila. AS. Poročila iz Cungkina priznavajo, da so japonske čete v Birmi že dopele do predmestja važnega mesta Lashio.

Bern, 30. aprila. AS. Po ameriških poročilih se je zadnje noč položaj v Birmi strašno poslabšal. V Cungkingu so priznali, da so japonske čete že v predmestjih Lashio in drugi japonski oddelki napredujejo v smeri proti Hsipawu, kjer bodo presekale znano birmansko cesto, kakor tudi železnico.

Stockholm, 30. aprila AS. Londonski dopisnik lista »Svenska Dagbladet« poroča v svojih zadnjih brzojavkah, da se je v Birmanski položaj občutno poslabšal. Kitajske čete ne samo, da se morajo braniti tudi pred Birmanci, ki so organizirali številne napadalne oddelke, ki napadajo Kitajce ter Angleže, postavljajo barikade po cestah in z raznimi ovirami zadržujejo angleške okrepitve, zažigajo skladišča bencina in živeža ter zastrupljajo studence. Birmanske gverilske čete so po pisanju »Timesa« zelo močne.

Bern, 30. apr. AS. Novice iz angleškega vira: Poročajo iz Mandalaya, da je položaj v Birmi zelo resen in da imajo Angleži malo upanja, da bi mogli

uspešno braniti cesto, ki pelje na Kitajsko. Zdi se, da imajo Japonci v Birmi okoli 100.000 mož. Kitajci, ki so držali postojanke ob reki Zitangu 150 kilometrov od Mandalaya se umikajo, da jih ne bi zajelo japonsko prodiranje po sporedno tekoči dolini reke Salweena. Položaj angleških in kitajskih branilcev je zelo težaven, zlasti z ozirom na slabe prometne zveze. Bistveno vprašanje je letalska pomoč, toda tudi s to imajo Angleži težave, Japonci pa lahko naglo pošiljajo letalske potrebščine po raznih vodnih in kopnih poteh.

Novice iz avstralskega vrhovnega poveljstva poročajo, da se je nad novogvinejsko luko Port Moresbiem in nad njeno okolico letalska vojna podvojila, ker so Japonci poslali ojačenja v četah in v letalih na svoje prednje postojanke.

Tokio, 30. aprila. AS. Eden izmed poveljnikov japonskih letalskih oddelkov, ki so od marca meseca dalje sodelovali pri bombardiranju utrjenega otoka Corregidora ob vhodu v manilsko luko, pripoveduje, da so japonski letalski oddelki od prvega dne napadov bili pod ognjem vsaj štiridesetih protiletalskih baterij, ki jih imajo Amerikanci na otoku. Navzlic temu se je japonskim letalcem, naj si podnevi ali ponoči, vedno posrečilo izpolniti nalogo, ki jim je bila določena, s tem, da so uničevali ameriške vojaške cilje na otoku. Ste-

vilni oddelki žarometov so skušali oslepiti japonske pilote, ki so letali nizko, toda tudi ta poskus jih ni oviral, da ne bi poleta uspešno izvedli. Pri zadnjih napadih so Japonci zapazili, da na ameriških letališčih ni več letal, zaradi česar se jim je porodila misel, da je ameriško letalstvo zapustilo otok Corregidor in se umaknilo iz boja.

Tokio, 30. aprila AS: Takoj po večeršnjem jutranjem nenadnem izkrcanju so japonske čete popolnoma zasedle Parang, važno strateško mesto, ležeče 15 km severno od Kotabata.

Peking, 30. aprila. AS. Med 18. in 25. aprilom so japonske sile, ki delujejo v vzhodnem delu kitajske province Hopej, zajele več tisoč Kitajcev ter se polastile 24 topov in velike količine vojnega gradiva.

Bangkok, 30. apr. AS. Iz Melbourne uradno poročajo, da se je ameriški general Harold George ubil pri neki letalski nesreči. General George Harold je bil poveljnik ameriških letalskih sil na polotoku Batangu in se je skupno z generalom Mac Arthurjem umaknil v Avstralijo.

Tokio, 30. aprila AS: Rezultati današnjih poselskih volitev na Japonskem bodo v 27 prefekturah objavljeni jutri, rezultati iz ostalih 23 prefektur pa pojutrišnjem. V Jokohami bodo volitve 4. maja. Za poslansko čast se poteguje 1079 kandidatov, poslanskih mest pa je 366.

Šest ameriških ladij potopljenih

Nemški napadi na srednjem in severnem odseku vzhodnega bojišča Povračilni napadi na angleška mesta se nadaljujejo - Angleži nad pariškimi predmestji

Hitlerjev glavni stan, 30. aprila. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Nemške čete so izvedle uspešne napade na srednjem in severnem odseku sovjetskega bojišča. Slabi sovražni napadi so bili odbiti. Sovjetske sile so imele znatne izgube v vozilih, ki so jim jih povzročili letalski napadi na železniške postaje ter na železniške proge v zaledju.

Sovjetski napadi na Laponskem ter na bojišču pri Murmansku so se ponesrečili. Sovražnik je imel občutne izgube.

V Severni Afriki zaradi silnih peščenih viharjev ni bilo drugega, kakor živahno delovanje patrol.

V vzhodnem Sredozemlju je nemška podmornica potopila angleško preskrbovalno ladjo.

Podnevi in ponoči so bila hudo bombardirana letališča na Maltili.

Ob vzhodni ameriški obali so nemške podmornice potopile 6 sovražnih trgovskih ladij s skupno tonažo 33.000 ton ter poškodovale neko nadaljno veliko prevozno ladjo.

Maševalni napadi nemškega letalstva nad Anglijo so se nadaljevali. V noči od 29. na 30. aprila so skupine nemških bojnih letal v jasni noči napadle angleško mesto Norwich. V središču mesta ter v industrijskem predelu so opazili obširne požare ter močne eksplozije.

Pri letalskem napadu na pariška predmestja je nastala gmotna škoda, kakor tudi izgube med civilnim prebivalstvom.

Posamična angleška letala so izvedla napade na severno nemško obalo. Dve angleški letali sta bili sestreljeni.

Lisbona, 30. aprila. AS. Povračilni in maševalni napadi nemškega letalstva na angleška mesta so izzvali veliko zmešnjavo. »Manchester Guardian« skuša opravičevati Anglijo, češ da je bilo porušenje zgodovinskih spomenikov v Lübecku in Rostocku »nesrečen slučaj« in trpko pripominja, da se vojna pač ne sme ustaviti pred malenkostnimi pomisleki in dvomi. Po poročilih dopisnikov nevtalnih listov je bilo angleško navdušenje nad bombardiranjem nemškega ozemlja kratkotrajno.

Berlin, 30. aprila. AS. Poročajo, da so v odgovor in maševanje na angleške letalske napade na nemška mesta močne skupine nemškega letalstva zadnje noč napadle angleško mesto Norwich. Iz pristojnih vojaških virov se je izvedelo, da so bile spuščene na mesto Norwich številne razdiralne in zažigalne bombe, ki so povzročile velikansko škodo in da so se vsa nemška letala vrnila nepoškodovana na svoja oporišča. Prav tako se je izvedelo, da zadnje noč angleško letalstvo ni izvedlo nobenega napada na nemško ozemlje. Pri poletu angleških letal nad zasedeno zahodno ozemlje sta bila sestreljena dva sovražna bombnika.

Berlin, 30. aprila. AS. »Zwölf Uhr Blatt« piše o nemških letalskih nastopih proti angleškim mestom, ki so odgovor na angleške letalske napade na odprta nemška mesta, da naj se angleško prebivalstvo obrne na svojo vlado in predvsem na Churchilla, ki je prvi dal povelje za bombardiranje civilnega prebivalstva in zgodovinskih spomenikov. Nemci le plačujejo Angležem dolg z njihovim denarjem.

Dva razloga za Crippsov polom v Indiji

Zeneva, 30. aprila. AS: Glede izjav, ki jih je v torku podal v spodnji angleški zbornici Stafford Cripps, piše švicarski list »Suisse«, da sta dva razloga privedla do Crippsovega neuspeha v Indiji: vmešavanje Anglije med hindujce in muslimane in pa nerazumevanje angleške vlade, ki je onemogočilo samolastno moč nove indijske vlade, katero je nameravala Anglija dovoliti Indijcem. Angleško vmešavanje v borbo med velike indijske verske ločine je obsodil tako predsednik indijskega kongresa Pandit Nehru kakor tudi predsednik

muslimanske lige Ginnah. Pandit Nehru je rekel, da ga naravnost preseneča, kako se angleška vlada vsiljuje kot razsodnica v notranjih indijskih vprašanjih. Ginnah pa je prav tako obsodil Angleže, ki netiljo med Indijci razdor, namesto da bi jih poskušali združiti. Kar se tiče druge točke, so si edini vsi predstavniki različnih indijskih skupin, da niso mogli sprejeti londonskega predloga, ker Indijci v njem ne bi dobili prave moči, ki je še vedno ostala v rokah vrhovnega angleškega poveljnika.

Novi Rooseveltovi gospodarski ukrepi

Rim, 30. aprila. AS. Ko je postal zbornici znano sponenico o ukrepih, ki jih misli ameriška vlada izdati, da prepreči inflacijo ter dvig cen za

življenjske potrebščine, je predsednik Roosevelt po radiu govoril ameriškem ljudstvu o položaju v državi. Navajal je v glavnem misli, ki jih vsebuje že sponenica ter poudarjal, da je nujno potrebno izdati naslednje ukrepe:

1. Izvesti uspešno obdavičenje ter zmanjšati posamične in skupne dobičke.
2. Določiti najvišje cene za blago in za najemnine.
3. Ustaliiti mezde.
4. Ustaliiti cene kmečkim pridelkom.
5. Doseči večje nalaganje denarja v vojna posojila.
6. Omejiti porabo vseh bistvenih življenjskih potrebščin.
7. Zavirati nakupovanje na upanje in na obroke ter pospeševati plačevanje dolgov in drugih obveznosti.

Kanadčani nočejo prelivati krvi za Anglijo

Današnji nakladi »Slovenca« so priložene položnice. Vljudno prosimo vse naročnike, da blagovolijo čimprej poseči po njih. Mesečna naročnina je 12 lir. — Pridobite nam novih naročnikov!

Rim, 30. aprila, AS. Kakor je znano, Kanada nikdar ni bila navdušena za to, da bi se kanadski vojniki borili preko morja za Angleže in tej angleški želji je kanadsko ljudstvo tako nasprotovalo, da je morala vlada razpisati in izvesti plebiscit, v katerem naj bi ji ljudstvo dovolilo pošiljati kanadske čete preko morja, četudi niso vpisani kot prostovoljci. Prva poročila o izidu plebiscita dajo

slutiti, da Kanadčan: res zelo nasprotujejo temu predlogu, kajti od štirih milijonov volilcev se je poldrug milijon izrazil proti predlogu. Število nasprotnih glasov je bilo veliko zlasti v veliki in važni provinci Quebec. Navzlic močni angleški propagandi vendar Kanada ni rodovitno polje za spreobrnenje, ki bi hoteli podpirati poslednje napore angleškega imperializma.

Portugalska se ne boji za svoje kolonije

Lorenzo Marques, 30. aprila. AS. Portugalski tisk ogorčno protestira proti nekemu članku v listu »Onolooker Natal Mercuries«, ki ponavlja stano zvonjenje, da mora južna Afrika zasedeti Madagaskar ter poskrbeti za varnost portugalske kolonije Lorenzo Marques, ki jo po mnenju tega lista ograža Os. Portugalski list »Noticias« odgovarja, da je poročilo o ogražanju teh kolonij čista izmišljotina, in če južna Afrika misli, da je v nevarnosti, se lahko brani sama, ne da bi hodila v drugo hišo in zanesla vojno v tuje države. Če Japonci res nameravajo napasti južno Afriko, bodo to storili po najkrajši poti, kar portugalska kolonija gotovo ni.

Protijudovski ukrepi na Madžarskem

Budimpešta, 30. aprila. AS. V madžarskem parlamentu so razpravljali o judovskem vprašanju. Predsednik vlade Alalay je podal izjavo, da bodo najstrožje postopali s tistimi Judi, ki na videz prodajajo svoje imetje, kakor tudi one, ki v pomankanju pravega narodnega čuta navidezno kupujejo judovsko premoženje in za nekaj denarja omadežujejo svoje arijsko ime v prid Judom. V smislu zakona o obrambi rase je madžarska vlada s posebnim odlokem odvzela obrtno dovoljenje vsem judovskim lekarnarjem. Na predlog ministra

za propagando namerava madžarska vlada v kratkem tudi razpustiti socialdemokratsko stranko, ki jo sestavljajo skoraj izključno židje.

Morje naplavlja sovjetske vojske

Sofija, 30. aprila. AS. Blizu pristanišča Carevo, južno od Burgasa, so na črnomorski obali bolgarske vojaške oblasti zapazile na morju več plavalnoih trupel v sovjetskih uniformah. Verjetno gre za sovjetske vojske, ki so bili vkrcani na prevoznih ladjah, katere je nemško letalstvo zadnje tedne potopilo.

Angleške otročje izmišljotine

Stockholm, 30. aprila. AS. Londonski dopisnik lista »Dagens Niheter« piše, da niti v Angliji nihče ne verjame poročilom, ki jih širi angleška uradna propaganda o nekih notranjih težavah v Italiji. Ta poročila so tako otročja, da so nanja reagirali celo nekateri angleški listi. »Daily Mail« piše dobesedno: »Rim ne bo spremenil svoje politike. Bilo bi neumno, če bi zavezniki gradili svoje upanje na zmago na zlom italijanske notranje fronte.«

Spor med Rooseveltom in vojaškimi oblastmi

Buenos Aires, 30. aprila. AS. Tu so zvedeli za nenavaden spor med Rooseveltom in ameriški vojaškimi oblastmi. Vrhovne vojaške oblasti Združenih držav so doslej na vse mogoče načine zavirale pošiljanje vojnega gradiva Sovjetom, trdeč da je potrebno za urjenje ameriških vojaških novicev. Roosevelt pa zelo skrbi usoda Sovjetov in je zato poslal oestro pismo vojnemu ter mornariškemu ministru, ročeč ju, naj se ne ozirata na trenutne vojaške potrebe, marveč naj pospešita pošiljatev vojnega gradiva v Rusijo.

Bolgarsko vino za Nemčijo

Sofija, 30. aprila. AS. Med nemško in bolgarsko vlado je bil sklenjen sporazum, po katerem bo Bolgarija prodala Nemčiji 45 milijonov litrov vina.

Miklova Zala

SPISAL DR. J. SKET

KRAJ. E. GODEC

100.

Dolgo so se pogovarjali v naši družbi. Med drugim je Serajnik tudi pripovedoval, kako se je vračal z Ogrskega v svojo domovino: »Po dolgem potu smo se srečno vrnili iz Belega grada domov. Se prej pa smo se ločili od svojega vodje, meniha Kapistrana, ki je kmalu po očetovi smrti umrl. Tudi njega se je lotila taborska bolezen. Pokopali smo ga kot vodjo in očeta.

101.

Ko smo pokopali gorečega meniha, smo se zbrali v čete in se razšli na vse kraje. Slovenske tovariše iz naših dežel sem bil jaz zbral v majhen oddelek ter jih po težavni poti pripeljal domov. Tako sem se vrnil v Rožno dolino — brez tvojega očeta, pa z obljubo, da bom jaz vama oče.«

102.

Čas je tekkel v pogovoru in v srečni zavesti, da je Zalika Mirkova nevesta. Serajnik pa je bil nadvse srečen, da je izpolnil ob smrtni uri dano obljubo. Zato je poljubil sina, kot ga že davno ni, Zalika pa se je od njega poslovila kot od svojega očeta in mu želela: »Lahko noč!«

Advertisement for Ljubljanski Kinematograf featuring films like 'Uničena sreča' and 'Velika kletka'.

Italijski igralci hokeja so imeli v gosteh hrvaško državno predstavništvo. Mednarodno hokejsko tekmo so igrali v Rimu, zmagali pa so Italijani z izidom 2:0.

Iz Srbije: Proračun belgrajske mestne občine. Belgrajski občinski odbor je izdelal proračun za leto 1942. Proračunski osnutek predvideva 263 milijonov dinarjev izdatkov.

Iz Hrvatske: Hrvatsko gospodarsko ministristvo je pozvalo kmečko ljudstvo, naj letos zaseje veliko oljčnic. S sončnicami in bučami bodo letos na Hrvaškem zasejani tudi vsi železniški in cestni nasipi.

SPORT section with an advertisement for 'Steklar iz Murana' and a news item about the upcoming international sports week.

Rapid-Gradec 2:6 (0:2). Za Mariborčane in Celjane, ki sodelujejo v nogometnem prvenstvu Štajerske, je potekla pretekla nedelja v znamenju neuspehov. Celjani so morali odpovedati gostovanje v Kapfenbergu.

Mali oglasi: Posedva - Manjšo hišo zunaj mesta, z električno vodo, vrtom in njivo - oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2627.

Prodamo: Ugodna prilika! Prodamo takoj in poceni zaradi selitve v nove prostore lepo ohranjen paviljon.

Kurivo: DRVA I. POGAČNIK, Ljubljana, Bohoričeva 5. Tel. št. 20-59.

Živali: Prašičke za plemo prodam. - Jože Vidmar, Šlape 33, D. M. v Polju. Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovenca«!

Objave: Razpis! Pri župni cerkvi v Loškem potoku je napraviti novo streho, katera bo krita z opeko »Bobrovcem«.

Marija Kadunec: soproga gimnazijskega ravnatelja. Pogreb drage pokojnice bo v petek, dne 1. maja 1942 ob pol 4 popoldne z Zal, iz kapelice sv. Andreja k Sv. Križu.

Steklar iz Murana: zgodovinska povest. »Vam je žal, da ste zapustili Benetke? Mladi ste in vas morda nečeto vezi priklepja nanje?«

»Kaj mislite s tem reči?« je vprašal Zerlione začuden. »Hočem reči... mislim... To je le domneva seveda... Jaz vidim, da je neopravičena ta smrt Petra Gualterija...«

nosiva velike odgovornosti pred Bogom v svoji vesti? ... »To je bil najmočnejši dokaz. Če ta ne zaleže, kaj naj Janez še poskuša?«

Pride pa ura, ko se odpornost zruši in zre človek uničen na ruševine svojega truda, rekoč: Poskusil sem, toda bilo je nemogoče!